

**Resultatrapport
for
Gentofte Centralbibliotek
2006**

Beretning for Gentofte Centralbibliotek

Gentofte Centralbiblioteks målsætning og ambition er, i et tæt samarbejde med brugerne, at fastholde centralbiblioteket som videns- og informationscenter, være katalysator for kompetenceudviklingen i regionen og være i front med udviklingen af nye tjenester, ydelser og samarbejdsformer.

Disse mål er nået i et tæt samarbejde med regionens biblioteker, og centralbiblioteksvirksomheden har i 2006 haft øget aktivitet på stort set alle områder.

Centralbiblioteksstrukturen blev ændret i 2004, således, at Gentofte er centralbibliotek for 37 kommuner i Københavns og Frederiksborg amter. Grundydelse omfatter Materialeoverbygning, Informationstjeneste, Råd og Vejledning samt Samordning af biblioteksvirksomheden.

Derudover varetager Gentofte, i samarbejde med andre biblioteker, en række centralbiblioteksopgaver for hele landet:

- Spørg Olivia
- Musikbibliotek.dk
- Bibliotekernes Musiktoolbox
- Bibliotekernes Netmusik
- Elektroniske tekstlicenser
- Kompetenceudvikling af bibliotekspersonalet
- Kørselsordning.

Materialeoverbygning

I forhold til den indgåede kontrakt skal centralbiblioteket vægte aktualitet og medindflydelse i valg af materialer samt sørge for en hurtig og effektiv ekspedition af bestillinger

Centralbibliotekets elektroniske materialevalg sikrer en hurtig anskaffelse, og på hjemmesiden er der etableret en funktion, hvor bibliotekerne kan foreslå titler til anskaffelse.

På direkte opfordring fra regionens biblioteker har Centralbiblioteket indkøbt 88 titler, primært udenlandske, hvor hovedvægten har ligget på edb-bøger, hobby og medicin. Tilvæksten på boglige materialer var i 2006 på 22.588, heraf var der 1.078 udenlandske titler.

Centralbibliotekets udlån(minus fornyelser) til regionens biblioteker var i 2006 på 117.826 mod 118.826 i 2005. Et lille fald på 1 %.

Centralbiblioteket har i 2006 haft en fortsat opmærksomhed på hurtig levering af bestilte materialer. To gange om året trækker centralbiblioteket en statistik, der dokumenterer, hvor lang tid, der går før et hjemmenværende bestilt materiale udlånes til det lånsøgende bibliotek. Statistikkerne viser, at henholdsvis 88,6% og 83,8% af reserveringerne var udløst og udlånt til bibliotekerne inden for to døgn. I 2004 var det tilsvarende tal under 80%

Informationstjeneste

For at imødekomme bibliotekernes behov for rådgivning og materialelevering på informationsområdet, har centralbiblioteket, som aftalt i kontrakten, etableret en hotline, således at folkebibliotekerne i området kan få direkte kontakt med en bibliotekar. Denne Hotline er bemanded på hverdage fra kl. 9-19 og på lørdage fra kl. 10-14. Der føres logbog over de biblioteker, der henvender sig, samt over de stillede spørgsmål. På centralbibliotekets hjemmeside har Hotline en synlig og fremtrædende placering, og der er i 2006 modtaget 289 henvendelser. Alle biblioteker i området, på nær ét, har benyttet sig af tjenesten.

Råd og vejledning

Centralbiblioteket har ydet bibliotekerne individuel vejledning og sparring på biblioteksfaglige spørgsmål, bibliotekspolitiske emner, IT samt forsøgs- og udviklingsprojekter. En stikprøveoptælling i november måned viste 118 henvendelser, svarende til 1416 henvendelser på årsplan. Alle biblioteker i centralbiblioteksområdet har benyttet sig af denne mulighed.

Kurser og temadage

Gentofte skal iflg. kontrakten udvikle, tilbyde og afvikle faglige aktiviteter som kurser, temadage, workshops og studieture med i alt mindst 1000 deltagere

Centralbiblioteket har udbudt en række kurser og temadage inden for aktuelle biblioteksemner, faglig opgradering, undervisning og præsentation samt nye veje og metoder til at løse biblioteksopgaven. Kurserne er typisk målrettet en mindre gruppe på op til 14 personer, mens temadagene udbydes bredere. Kurser og temadage udbydes 2 gange årligt i BIBLAB-katalogen. I 2006 er der afholdt 64 kurser og temadage med i alt 1519 deltagere. En lille stigning på 70 deltagere på trods af at mange biblioteker har været optaget af kommunesammenlægningerne.

Konsulentydelse

Gentofte skal tage initiativ til, at der gennemføres mindst 4 aktiviteter inden for bibliotekernes nye kompetencefelter som f.eks. projektledelse, projektarbejde, videndeling, intern træning, undervisning og informationskompetence

Dette mål er opfyldt, idet der er afholdt to Bibflowkurser: Samordning af materialevalgsprocesser og Samordning af arbejdsprocesser samt temadagene ”Den digitale borger” og ”Hvor skal jeg klikke skat”

Derudover har Bibliotekerne i Fredensborg, Farum, Værløse, Rødovre og Hillerød rekvireret konsulentydelse mod betaling. Centralbiblioteket har mod betaling ligeledes gennemført konsulentopgaver for bibliotekerne i Københavns amt og for Foreningen af Kommunale Netbiblioteker (FKBN).

Samordning af folkebibliotekssamarbejdet.

Det faglige netværk

Den faglige mødestruktur består udover biblioteksledermøderne af

- Netværksgruppen for børne- og ungeområdet
- Netværksgruppen for udlånsekspeditionsområdet

- Netværksgruppen for voksenbiblioteksområdet
- Erfagruppen for Biblioteksbetjening af etniske minoriteter
- Erfagruppen for Informationskompetence
- Erfagruppen for Materiale og Dokumentlevering
- Erfagruppen for Musikbiblioteksbetjening
- Erfagruppen for webredaktører

Som aftalt i kontrakten er der afholdt 10 Biblioteksledermøder, hvoraf det ene var et dansk/svensk lederseminar. Der skulle afholdes 28 møder i det faglige netværk, og her er der afholdt 29 møder.

Der skulle tillige gennemføres mindst to ad-hocgrupper besluttet af Biblioteksledermødet, og her er der gennemført tre med temaerne ”Det åbne bibliotek: Måltrettet biblioteksbetjening af syns- og læsehandicappede”, ”Udarbejdelse af Fælles reglement” samt 5 erfarings- og ideudvekslingsmøder med 15 kommuner i centralbiblioteksområdet, der fra 2007 er sammenlagt til 8 nye kommuner.

I forhold til kontrakten skal Gentofte understøtte strukturforandringer samt nye metoder og veje til løsning af biblioteksopgaven.

Dette er sket ved at gennemføre arbejdsgangsanalyser, kurser i ”Den interne træner” og ”Den gode formidler” samt videreudvikle Fremtidens børnebibliotek til konkrete aktiviteter og resultater for bibliotekerne i området.

Gentofte skal desuden tage initiativ til tværkommunale arbejder, og her er der konkret afholdt opfølgingsmøder på indgåede eu-udbudsaftaler, ligesom centralbiblioteket har afholdt møder med leverandørerne. Endvidere har 8 biblioteker udarbejdet et fælles reglement, som er politisk godkendt i de enkelte kommuner.

Bibliotekssystemet DDE-Libra driftsafvikles for 7 biblioteker og 36 skolebiblioteker, og der driftsafvikles hjemmesider for 4 biblioteker.

Centralbiblioteket har i 2006 endvidere varetaget indkøb af udenlandske bøger til 6 biblioteker i regionen..

Bib*Forum

Centralbiblioteket udgiver et biblioteksfagligt tidsskrift med regionale og generelle perspektiver.

I 2006 blev BIB*Forum udgivet fire gange med temaer som: Det lokale i det globale (Bibliotekerne og integration), De unge og Bibliotekerne og Det digitale bibliotek.

Musik i elektronisk form

Gentofte er i samarbejde med Herning, Odense, Århus, København og Frederiksberg forpligtet til at sikre Folkebibliotekerne adgang til elektronisk musiklicenser. De seks centralbiblioteker har i samarbejde med Statsbiblioteket og Biblioteksstyrelsen organiseret sig i ”Bibliotekskonsortiet for formidling af Digital Musik”.

Konsortiet har indgået aftale med Phonofile om vilkår for formidling af elektronisk musik gennem bibliotekerne til borgerne. Konsortiebibliotekerne har – mod betaling – tilbudt Phonofile til de kommunale biblioteker i området.

I Gentoftes centralbiblioteksområde har 26 kommuner ud af 37 tilkøbt Phonofiles tilbud.

I 2006 er der skrevet nye kontrakter, der giver nyt og mere aktuelt indhold. Desuden er hjemmesiden www.netmusik.dk blevet relanceret i et mere brugervenligt design.

Elektroniske tekstlicenser

Gentofte Centralbibliotek er i samarbejde med Roskilde og Århus forpligtiget til at sikre folkebibliotekerne i Danmark adgang til elektroniske tekstlicenser, der kan videreformidles til brugerne. Rådgivning og vejledning samt varetagelse af referencespørgsmål indgår i forpligtelsen. Opgaven omfatter tegning af licenser samt løbende udvikling af formidlingen.

Opgaven varetages i et tæt samarbejde med de øvrige centralbiblioteker og Statsbiblioteket. Der har desuden været holdt koordineringsmøder med Det Elektroniske Forskningsbibliotek.

Med udgangen af 2006 var der indgået aftale om 46 licenser, fortrinsvis på danske og engelske elektroniske produkter. Blandt de største aftaler er en landsdækkende folkebiblioteksaftale med Infomedia.

På hjemmesiden www.licensguide.dk omtales samtlige licenser, ligesom det oplyses, hvilke biblioteker, der er med i de forskellige aftaler. Rådgivning om administrativ praksis og markedsføring gælder temaer af fælles faglig interesse, nye medier og betjeningsformer samt centralbibliotekets ydelser og udvikling.

Spørg Olivia

Den 15. september kunne "Olivia" fejre 5 års jubilæum, og der var virkelig noget at fejre.

Igen i år har tjenesten slået sidste års rekorder:

Antallet af børn, der har været i direkte dialog med Olivia og stillet spørgsmål online, er steget 20 procent siden 2005. Olivia har i 2006 svaret på hele 660 spørgsmål om ugen. Det svarer på årsbasis til over 30.000 spørgsmål.

En endnu større stigning gør sig gældende på den del af spørgetjenesten, hvor børnene kan sende en mail med spørgsmål døgnet rundt. Her tegner tjenesten sig for en stigning på 25 % i forhold til 2005. Olivia har svaret på næsten 500 mails med 2 spørgsmål i hver – altså næsten 1000 spørgsmål – om ugen. Det svarer til ca. 47.000 spørgsmål på årsbasis.

Med andre ord: Olivia har i 2006 besvaret ca. 77.000 spørgsmål på mail eller online om alt mellem himmel og jord. Olivia giver ikke bare svar, hun beskriver de søgemetoder, hun har anvendt, så børnene selv bliver dygtigere til at søge viden og information – ikke mindst på nettet.

Antallet af deltagende biblioteker er i fortsat stigning. Ved udgangen af 2005 var antallet af deltagende biblioteker 50. Dette tal steg i 2006 til 57 biblioteker. Flot i et år hvor mange kommuner har været hårdt spændt for på grund af arbejdet med kommunesammenlægningerne.

Al udvikling af Spørg Olivia sker med inddragelse af brugerne. På forslag fra brugerne har Olivia i 2006 haft besøg af 5 gæsteeksperter online fra andre spørgetjenester på nettet. Børnenes emneønsker har været meget forskelligartede (Sport, Kærester, Krop og sundhed, Personlige problemer,

Juleforberedelser- og traditioner), men fælles for alle besøg er, at kørerne af spørgelystne børn er lange. Spørgsmålenes seriøsitet imponerede og overraskede de indbudte gæsteeksperter.

Musikbibliotek.dk

2006 blev på mange måder et gennembrud for musikbibliotek.dk. Der er sket en markant stigning i brugen af sitet: I 2006 har der været mere end 20 mio. hits, hvilket er otte millioner mere end i 2005. Antallet af besøgende er steget med mere end 100% og ligger på 1.5 mio., og antallet af unikke besøgende er steget til 460.00.

Der er i årets løb etableret et nyhedssamarbejde med de to mest markante musik-magasiner i Danmark, Gaffa og Soundvenue, ligesom musikbibliotek.dk er kommet et spadestik dybere m.h.t. et samarbejde med DR. Det er ambitionen, at musikbibliotek.dk skal være landets mest troværdige udbyder af musiknyheder, således at brugerne sikres de vigtigste nyheder – uafhængigt af kommercielle interesser.

Bibliotekernes MusikToolbox

Toolbox'en er et virtuelt arbejdsredskab for folkebibliotekernes (musik)bibliotekarere. Et samarbejde mellem DBC og Musik Overbygnings Bibliotekerne har betydet, at materialevalget, kunnet foretages direkte gennem Musikbibliotekarernes Toolbox. I 2006 er dette samarbejde fortsat med henblik på tilgængeliggørelse af G-fortegnens data i Toolbox'en.

Ved udgangen af 2006 var 650 bibliotekarere tilmeldt toolboxen mod 248 ved projektets start i 2003.

Koordinering af kompetenceudvikling

I samarbejde med centralbibliotekerne i Århus, Vejle og Roskilde varetager Gentofte, på landsplan, koordinationen af initiativer for kompetenceudvikling i de fire netværk inden for nationale indsatsområder, som aftales med Biblioteksstyrelsen. Årets indsatsområder har været:

- Digital borgerservice
- Fastholdelse af projektlederkompetence

Der er uddannet 4 digitale borgerservice-trænere i regionen, der har gennemført undervisning for bibliotekernes personale. Desuden er der afholdt temadage i Gentofte samt, i samarbejde med de øvrige tovholdere, i Vejle og i Roskilde.

Projektledernetværket i regionen har været på 14 personer, der med centralbiblioteket som proceskonsulent har gennemført 4 heldagsmøder om blandt andet coaching og motivation med efterfølgende læringscirkler..

Kørselsordningen

Gentofte varetager den regionale kørselsordning for alle kommuner i centralbiblioteksområdet, og indgår endvidere som knudepunkt i den nationale kørselsordning. Centralbibliotekets opgave er både at sikre udbringning og afhentning af biblioteksmaterialer på den nationale rute samt sortering af materialer til såvel den regionale som den nationale rute. Der køres fem dage om ugen til 66 biblioteker: 36 hovedbiblioteker og 30 forskningsbiblioteker.

Vurdering af årets faglige resultat

Det er nu tredje år, at Gentofte er centralbibliotek for både Københavns Amt og Frederiksborg Amt, og det er centralbibliotekets vurdering, at den nye region er blevet konsolideret. Alle regionens biblioteker er aktive i netværksgrupper, udvalg og projekter, og der samarbejdes på kryds og tværs af den tidligere amtsgrænse

Centralbibliotekets materialevalg er fortsat under skarp bevågning med det for øje, at centralbiblioteket skal honorere både den øgede og den ændrede efterspørgsel.

I 2006 har der fortsat været fokus på såvel materialeoverbygningen som materialeleveringen.

Tilfredshedsundersøgelsen for 2006 viser dog, at der på begge områder er sket et lille fald på 0,1% point, dette på trods af, at fremfindingstiden er forbedret.

Inden for de øvrige områder i Tilfredshedsundersøgelsen er der også tale om små forskydninger i forhold til 2005, men overordnet er centralbiblioteket meget tilfreds med tilbagemeldingerne. I forlængelse af Tilfredshedsundersøgelsen har centralbiblioteket besøgt bibliotekerne i Brøndby og Hvidovre for at få uddybet deres besvarelser og for at få en dialog om ønsker og forventninger til centralbibliotekets tilbud.

Samordning af folkebibliotekssamarbejdet i form af Biblioteksledermøder og faglige netværk har fundet sit leje i den nye struktur. Der er stor deltagelse i diverse mødefora, ligesom der er stor deltagelse i udviklingsarbejder i netværk blandt bibliotekerne.

Kurser, temadage og udvikling af nye bibliotekariske kompetencer har også i 2006 været et centralt indsatsområde, og på trods af at mange biblioteker har været optaget af kommunesammenlægninger, har der været stor tilslutning til centralbibliotekets kurser og temadage. Det er også inden for den faglige kompetenceudvikling og de faglige netværk, at tilfredsheden blandt bibliotekerne topper, idet de har fået henholdsvis 4,6 og 4,5 point.

Samlet set er der inden for alle overbygningsområderne opnået et godt resultat i det forløbne år. En vurdering som Tilfredshedsundersøgelsen tillige dokumenterer.

Lone Gladbo
Kulturdirektør

